

Cirkulera

Mars 2009. Information från VafabMiljö om långsiktigt hållbar avfallshantering.

Anlita oss för en miljöriktig avfallshantering

VafabMiljö arbetar med långsiktigt hållbar avfallshandling. I detta nummer presenteras Edita som kommit långt i sitt miljöarbete. Vi berättar också om "Samlaren", ett nytt sätt att förenkla insamlingen av farligt avfall. På sista sidan presenteras Ulrika Lindberg, ny innesäljare på VafabMiljö.

VafabMiljö är ett avfallsbolag som ägs av kommunerna i Västmanlands län och Enköping samt Heby kommun. Vårt mål är att jobba för en hållbar och miljöriktig avfallshandling. För att uppnå det har vi resurser för:

- sortering
- förbränning
- insamling och transport
- biologisk behandling
- avancerad deponi

Våra resurser finns lokalt på våra sex avfallsstationer och arton Återbruk. Vi har också stor erfarenhet för att samla in och ta hand om farligt avfall. Vi är också miljöcertifierade enligt ISO 14001.

Kunden är viktig

För våra kunder erbjuder vi bra service, god kvalitet, hög effektivitet och självklart ett stort engagemang och kompetens.

Som kund kan du teckna ett helhetsavtal som innebär att vi tar hand om avfallshandlingen i alla led: insamling, transport, återvinning och behandling. Det spar både dina pengar och miljö.

För mindre företag kan vi erbjuda Återbrukskort.

Kontakta våra säljare så får du veta mer. Du hittar telefonnummer på baksidan.

Från vänster: Lars-Göran Nyberg, Anna Lindblom och Bosse Pettersson.

Ett miljövänligt tryckeri

Tryckeriet Edita Västra Aros på Tunbytorp är ett anrikt företag. Om man med anrikt menar att det har drygt 120 år på nacken och alltid liksom funnits där. Om än i olika skepnader. Från Carl Roos Tryckeri 1887 och Västra Aros Tryckeri till Graphium. Nu är det alltså Edita Västra Aros man går under och ägarna är finska.

Edita är det största arktryckeriet i Norden och Baltikum i och med köpet av Arkpressen AB för ett år sedan.

Kunder är företag i Mellan-Sverige och i Stockholm. Regeringskansliet hör dit. Och Västerås stad. Omsättningen ligger på 220 miljoner kronor och antalet anställda är 112.

Sedan februari i år är det VafabMiljö som sköter företagets avfallshandling.

–Vi valde VafabMiljö för vi ville ha en helhetslösning, säger Bosse Pettersson, driftansvarig.

Bosse är också anrik. Jobbat på företaget i 40 år. Började som tryckare, varit skyddsombud och

fackligt ombud. Nyfiken, driftig och känner alla. "De får väl bära ut mig på bår", skrockar han.

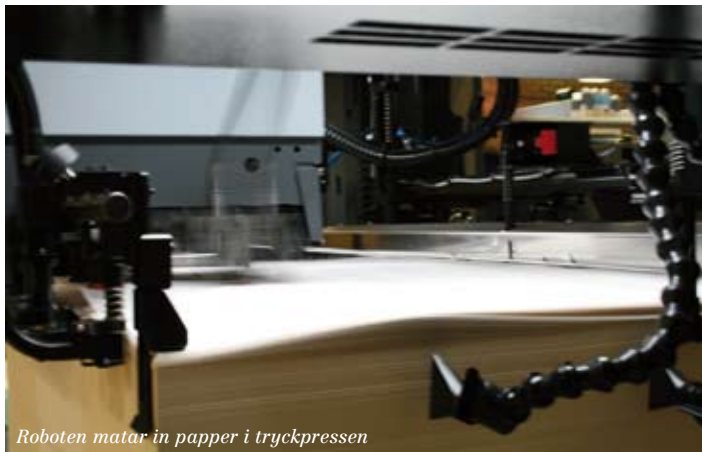
Gammal manuell tryckpress

Han rörsighetamt i tryckeriets rymliga lokaler. I kontorslandskap med hemlighetsskärmar samsas säljare med administrativ personal och pre-press människor.

Pre-press betyder "innan tryckning" – alltså de som troller med datorn för att skärmalster ska bli på-riktigt-foldrar, broschyrer, tidningar och allt annat de enorma tryckpressarna "spottar" ut.

För enorma är de, tryckpressarna. Där ute i tryckhallen där de regerar. Åttafärgstryckpressar, tvåfärgstryckpressar... Ja, i olika skepnader kommer de och lekmän förstår egentligen ingenting utan nickar bara.

I dagarna håller två nya

Roboten matar in papper i tryckpressen

tryckpressar på att introduceras i hallen. De nya pressarna är energieffektiva, hälften så mycket lösningsmedel går åt samt inställningsfasen går snabbare vilket innebär att det går åt 40 procent mindre papper.

Mycket papper

Papper förbrukas i stora mängder i en verksamhet som Editas. 93 procent av pappret man använder är Svanen-godkänt. Förvirrande siffror som 3 800 ton pappersförbrukning och 26 gångers lageromsättning per år nämns. Leveranser med papper varje morgon. 784 ton pappersspill per år går i retur, vilket innebär många transporter.

Bosse grunnar

– Papperstransporterna är ett problem vi funderar på, grunnar Bosse. Papper är skrymmande och det känns som vi åker med luft. Där kommer VafabMiljö in – vi hoppas på ett bra samarbete för att

komma på nya avfallslösningar.

Osökt går ämnet över på transporter, som är den största miljöboven för tryckeriet. Transporter med papper, transporter med avfall och naturligtvis transporter med leveranser.

Bosse Pettersson: Trotjänare i 40 år

– Vi försöker samordna transporter så att bilarna inte ska gå halvfulla. Vi kräver också att våra transportleverantörer arbetar aktivt med miljöfrågor och vi ser gärna att de ligger i framkant med att använda alternativa bränslen, förklarar Anna Lindblom.

Skrivande journalist skakar förundrat på huvudet. Edita ver-

kar ha tänkt på det mesta när det gäller miljön.

– Vi blev ISO 14 000-certifierade 1999 vilket ställer krav på ständiga miljöförbättringar. Vi är också Svanen-märkt-tryckeri – vilket innebär att vår tryckprocess är miljögodkänd. Kriterierna ändras och skärps periodvis, förklarar Anna.

Edita är sedan årsskiftet också ett "klimatneutralt företag". Detta innebär att man ska minska förbrukningen av energi genom bland annat styrning av belysning och andra maskiner samt se över hur personalen använder bil till och från jobbet.

Inte gratis

Miljötänk är inte gratis, vilket många av Editas lösningar bevisar: En destillationsapparat som kokar tvättvätska. Varje år förbrukas 1 680 liter tvättvätska, men genom att koka den kan 95 procent återanvändas istället för att skickas iväg på destruktion.

Edita är sedan årsskiftet ett "klimatneutralt företag" vilket i korthet innebär att Edita har beräknat verksamhetens koldioxidutsläpp och satt upp åtgärder för att minska förbrukning av energi (el, bränsle, värme, kyla etc), transporter, styrning av belysning och andra apparater/maskiner och uppmuntra till miljövänligare personal- och tjänsteresor.

Klimatkompensation, det vill säga, den koldioxid företaget orsakar kompenseras genom pengar som skänks till ett energieffektiviseringsprojekt i Indien.

– Vi är måna om att göra rätt, säger Anna. Miljömedvetenhet har funnits i verksamheten länge och det är inarbetat bland personalen.

Anna betonar vikten med att alla medarbetare måste dra åt samma håll, att alla måste vara medvetna om att beslut som tas får konsekvenser för miljön. Ett verktyg Anna använt för att åstadkomma detta är miljöörkortet.

– Samtliga medarbetare har fått utbildning i yttre miljö, hur bland annat gifter och utsläpp till luft och vatten påverkar miljön och hur det kan leda till försurning.

Fler bra exempel

Egentligen finns det hur många bra exempel som helst i Editas miljöarbete, till exempel hur de arbetar med kemikalier. Hur kemikalierna från plåtframkallning hanteras i ett slutet system för att hämtas av VafabMiljö som transporterar vätskorna till destruktion.

18,6 ton färg som innehåller vegetabiliska oljor, och egentligen kan drickas, som Bosse säger. Där behållarna blir så rena att de kan säljas som hårdplast och återvinnas.

Men om allt skulle berättas om skulle denna artikel bli en följetong. Så här tystnar tangenterna. Avslutar bara med att Edita ser fram emot ett bra samarbete med VafabMiljö där framtidsmål bland annat är att hitta bättre lösningar för färre transporter och önskemål om en kartong- och/eller plastkomprimator kommer på tal.

Edita lägger sitt pappersspill i burar som hämtas av VafabMiljö

På tryckpressen står behållare med färgerna cyan, magenta, gul och svart. - Vi håller just på att koppla in rör som går från stora färgfat till alla pressar. På så sätt slipper vi få så många plastbehållare, säger Bosse Pettersson.

Eva Myrin, vd på VafabMiljö och Rikard Petersson provar samlaren - skåpet som tar emot farligt avfall direkt i butik.

Premiär för Samlaren - insamling av miljöfarligt el-avfall i butiker

● Ett nytt insamlingssystem för miljöfarligt el-avfall ska testas i Västerås. "Samlaren" kallas det nya skåpet som kan ta emot förbrukade glödlampor, lågenergilampor, batterier och små el-apparater i butiksmiljö. Projektet drivs av VafabMiljö i samarbete med Willys Hälla och MediaMarkt på Erikslund.

– Det är ett intressant projekt. Jag tror alla blivit mer och mer miljömedvetna så det är ett positivt inslag i vår kundservice. Dessutom säljer vi ju en del av de produkter som kunderna kan lämna till Samlaren, säger Johan Bytoft, butikschef på Willys Hälla.

– Vi tycker samlaren är en lysande idé. För oss är det en naturlig del i vårt miljöarbete, att visa miljöhänsyn och ge bra service. Vi vill gärna hjälpa våra kunder så de kan bli av med sitt el-avfall, säger Stefan Magnusson, varuhuschef på MediaMarkt i Västerås.

Viktigt att samla in

El-avfall innehåller miljöfarliga komponenter och det är därför viktigt att det samlas in och tas

omhand. Samlaren är ett komplement till Återbruket där hushållen lämnar sitt el-avfall. Tanken med att ha Samlaren i butik är att kunna nå ännu fler och att erbjuda

en insamlingslösning där många människor gör sina inköp.

Skåpet har utformats av en grupp designstudenter vid Chalmers i Göteborg, och testas nu

på Willys Hälla och Mediamarkt Erikslund under sex månader.

– Genom Samlaren hoppas vi att få in ännu mer el-avfall. Vår förhoppning är att vi ska kunna etablera Samlaren på fler butiker i regionen, säger Eva Myrin, VD på VafabMiljö.

Peter Törngren miljöombudsman och Stefan Magnusson, varuhuschef på MediaMarkt ser positivt på Samlaren, skåpet som tar emot farligt avfall direkt i butikerna.

Ny deponi på Gryta

Den 8 januari öppnades den nya deponin på Gryta avfallsstation. Deponin är en av få i Sverige som klarar EU:s nya deponeringskrav.

Ytan på den nya deponin, etapp ett, är på 4 hektar och har kostat drygt 35 mkr. Totalt har VafabMiljö tillstånd att bygga ut deponin till 38 hektar.

Talade vid invigningen av den nya deponin gjorde bland annat Andreas Porsvald, styrelseordförande för VafabMiljö

– Detta är en viktig del av samhällets infrastruktur som vi tar ansvar för att bygga upp, sa han. Även om sorteringen och återvinningen i vår region är mycket hög kommer det alltid att finnas vissa avfallstyper som måste deponeras. Exempel på det är vissa askor från förbränningsanläggningar, förenade jordar som inte kan saneras, rivningsmassor som inte kan användas igen. Dessutom måste det finnas deponeringsresurser som beredskap om det inträffar något som gör att avfallet inte kan återvinnas eller användas som bränsle i en förbränningsanläggning.

Den nya deponin beräknas räcka för 50 års deponering.

Toppmodernt Återbruk i Köping

Den 3 februari togs det första spadtaget för det nya Återbruket i Köping. Återbruket kommer att bli det modernaste och till ytan största i regionen och ska ersätta de befintliga på Norsva avfallsstation och i Kolsva. Återbruket kommer att ligga vid korsningen Kolsvavägen/Himmetavägen.

Anläggningen beräknas vara klar under sommaren. Då kommer Återbruksbesökarna att köra upp på en ramp där det finns 17 containerplatser för olika typer av avfall som till exempel metallskrot, trä, well och plast. Eftersom containrarna står på markplanet blir det enklare att lämna avfallet.

Ytan på rampen är större jämfört med Norsva så det blir enklare att ta sig fram mellan containrarna. På markplanet vid sidan av rampen finns det också ytor, byggnader och containrar för att lämna el-avfall, förpackningar, farligt avfall, trädgårdsavfall och schaktmassor.

VafabMiljö erbjuder

- Inventering och dokumentation av avfallsflöden.
- Anpassade lösningar för alla branscher.
- Totalservice för farligt avfall.
- Lokal transportör och lokalt omhändertagande för god service och nära kontakt.
- Grundläggande miljöutbildning för er personal.
- Sorteringsguide för källsortering.
- Detaljerad redovisning av hur insamlat material tas om hand.
- Miljöriktigt omhändertagande för maximal återvinning.
- Statistikrapportering för resultatuppföljning av källsortering.
- VafabMiljö's nyhetsbrev Cirkulera.
- God totalekonomi.

Kontakta en av VafabMiljö's säljare

● **Behöver du hjälp med ditt avfall eller vill du skaffa ett Återbrukskort? Du är välkommen att kontakta någon av våra säljare.**

Innesäljare
021 39 35 70

Västerås
021-39 35 18

KAK (Köping, Arboga, Kungsör)
021-39 35 74

Övriga regionen
021-39 35 67

Återbrukskort
021-39 35 42

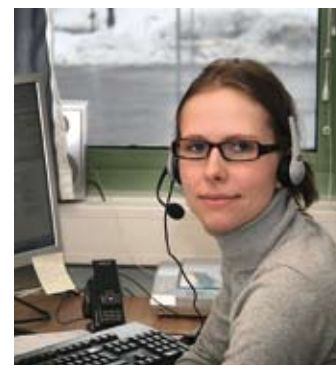
Vad gör du på jobbet?

Här presenteras medarbetare på VafabMiljö, vad de gör på jobbet och vad de kan hjälpa dig som kund med. Först ut är **Ulrika Lindberg**, nyanställd innesäljare. Hon ska fungera lite som spindeln i nätet och finnas på plats för att svara på dina frågor.

● Vad gör du på jobbet?

Jag är nyanställd sedan 15 december 2008 som innesäljare. Jag ska vara ett stöd för säljarna som är mycket ute på fältet. Både nuvarande och blivande kunder ska kunna ringa mig på telefon 021-39 35 70 för att få hjälp och råd.

Jag ska också ta hand om en del statistik, administrera Återbrukskorten och vara ett stöd i projekt mot kunder.

Ulrika Lindberg, 31 år och ny innesäljare på VafabMiljö.

Hur trivs du?

– Det känns bra. Tjänsten är ny så jag kan vara med och påverka mycket av mina arbetsuppgifter själv. Jag kan också dra nytta av mina tidigare arbetslivserfarenheter.

Vad har du jobbat med tidigare?

– Jag har varit försäljningsassistent på ett liknande företag i Stockholm. I grunden har jag en utbildning i verksamhetsstyrning där jag bland annat läste om olika ledningssystem, som bland annat ISO 14 001.

Miljötips?

Julen 2007 fick jag en bok som heter 100 sätt att rädda världen, skriven av Johan Tell. Det är en väldigt inspirerande och peppande bok som gör att man kommer igång.

Några enkla tips i vardagen är att man kan handla miljömärkta produkter. Lämna in sitt farliga avfall på närmaste återbruk.

För företagare är det lätt att ringa till VafabMiljö för att få hjälp med praktiska avfallslösningar.